

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy példány ára 12 fill.
Egy hóra 43 fill.
Negyedévre ... 1.40 P
Egész évre .. 5.70 P

Hirdetések megállapo-
dás szerint

HAJDÚSÁG

SZERKESZTŐSÉG
ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN,
SZENT ANNA-UTCA
35. SZÁM.

Megjelenik minden héten

FELELŐS SZERKESZTŐ: MEISSNER KÁROLY

Politikai és társadalmi hetilap

A munkanélküliség megoldásához

Közgazdasági életünkben egyik legfontosabb probléma a munkanélküliség leküzdése.

Minden országban, minden világrészen jelentkezik ez a tünet s nincs közelebből az európai kontinensen állam, amelynek a munkanélküliség kérdésével ne lenne baja.

Világkérdéssé fejlődött a munkanélküliség problémája, ép azért oly rendkívülien nehéz a megoldása. Ezt a kérdést az egyes országoknak, államoknak, egymástól elszigetelten, — mint közgazdasági vagy népjóléti kérdést — megoldani lehetetlen. Az erre vonatkozó intézkedések mind-mind átmeneti jellegűek, hosszabb-rövidebb időre likvidálják, de végkép meg nem oldják a kérdést.

A megoldás kétségkívül abban rejlik, hogy gyökeres orvoslására komoly világgösszefogásnak kell kialakulnia. Annál is inkább, mert ebben a kérdésben a világ békéje, nyugodt fejlődése nyugszik.

Pillanatra sem lehet vitás senki előtt, hogy minden ember arra van rendelve, akár szellemi akár testi munkás legyen az, hogy munkájának gyümölcséből meg tudjon élni. Ez nemcsak közgazdasági és politikai kérdés, de általános emberi kultúrkérdés is. Ha pedig arra van az ember rendelve, hogy munkálkodjék, akkor kulturális feladata a világnak, hogy senkitől se vonja el a mindennapi kenyeret, azt a kenyeret, aminek áldásához munkájához mérten Istennek bő tárházából joga van.

Mennyi ép, egészséges, munkabíró és munkakész testi és szellemi erő vész kárba az államláztartás nagy kárára s kapcsolódik ki a közgazdasági élet felvirágoztatásából ezáltal.

Ha azonban leszögezhetjük tényként azt a megállapítást, hogy a munkanélküliség kérdése egyben kultúrkérdés is, nem hallgathatjuk el, hogy a kérdés megoldása a nemzetek és az egész világ kulturális segíteni és tenni-akarásában keresendő. És ennek a mentalitásnak semmiképpen nem biztosítéka az a farizeusi máz, amivel egyik oldalon a delegátusok leszerelési konferenciák asztalainál nagyképűsködnek, odahaza pedig a levegőben vagy szárazföldön az eddiginél hatalmasabb és gyilkosabb hadiszerek előállításán és kipróbálásán fáradoznak a nemzetek.

Sőt egyenesen ki lehet mondani, hogy a munkanélküliség problémáját a békekötés elavult igazságtalanságai idézték elő s emiatt szenved az egész világ! S ezért meddők a konferenciák, ezért

szenved egyre jobban a viággazdaság, ezért sápadtabbak és éhebbek minden országban a munkanélküli tömegek, mert a „béke” fenntartása, a hadiszerekbe pocskolt milliárdok vonják el a kenyeret a tömegek szájából.

Hol van ebben a művelt világ kérkedve hangoztatott kulturális fölénye? Miért késnek — jól tud-

va ezt — a kulturálmok megtenni a megbékélés útján a kezdeményező lépést, ami lehetővé teszi milliók számára az áldott mindennapi kenyeret?

Adómérséklést és a hitelélet helyreállítását kérték a kereskedők debreceni értekezletén

A kétnapos kongresszuson megjelentek az ország minden számottevő kereskedelmi területének delegátusai

Vasárnap és hétfőn nagyszabású kereskedő kongresszus volt Debrecenben; itt gyűltt össze az első országos értekezletre az ország kereskedelmi testületeinek delegátusai, hogy az impozáns méretű kereskedő parlamentben hangot adjanak az ezernyi bajjal sújtott, elviselhetetlen terhek alatt roskadozó magyar kereskedelem jogos panaszainak és méltányos kívánságainak.

Vasárnap délután 3 óra után a vármegyeház dísztermének tömött székerei előtt, — amelyekben közel másfélszáz kereskedelmi testület mintegy félezer delegátusa foglalt helyet, — nyitotta meg az országos értekezlet *Sesztina Jenő* felsőházi tag, kamarai elnök.

Közfelkiáltással megválasztották az értekezlet tisztikarát, a Nemzeti Hiszkekegyet mondották el együttesen a résztvevők, majd táviratilag üdvözölték *Horthy Miklós* kormányzót.

Szabad mozgást a kereskedelemnek

Sesztina Jenő magvas elnöki székfoglalójában arra mutatott rá, hogy a magyar kereskedelem nem akar zavart csinálni, hanem az ország megzavart gazdasági rendjének helyreállítását követeli, szabad mozgást a kereskedelem számára. (Nagy taps.)

Az üdvözlések sorát *Zöld József* tb. polgármesterhelyettes nyitotta meg, aki Debrecen város, a főispán és a polgármester nevében köszöntötte az értekezletet. — *Hj. Schwartz Vilmos* a debreceni kereskedelmi és iparkamara, *Vértes Miklós* a vidéki kamarák, *Kemény Dezső* a budapesti kamara, *Kardos Gyula* a Kereskedő Társulat, dr. *Hegedűs Jenő* a Kereskedelmi Csarnok, *Vadászy Sándor* pedig a Püszkerkiskereskedők Országos Egyesülete nevében mondottak üdvözlő beszédet.

Magyar Bertalan, az OMKE elnöke beszélt ezután, aki határozati javaslatában felhívja a kormány figyelmét a vámrendszer alapos áttekintésére, majd dr. *Ország Károly* után *Rajki István* (Nagykanizsa) a kereskedelem devizapolitikai kívánságait fejtegette.

Dr. Diezig Alajos kamarai titkár a tudóztatás következményeiről, az adóhátralékok rendezéséről tartott előadást. Határozati javaslatot terjesztett be az adóhátralékok egészbeni vagy részbeni törlése érdekében.

Steinberger Imre, dr. *Balkányi Kálmán*, *Batiz József*, dr. *Kemény Dezső* után dr. *Spitzer Soma* (Újpest) azt fejtegette, hogy az Omke, a kereskedők legnagyobb szerve nem tud erőiesen fellépni az adóügyekben.

Weisz Sándor után *Feldmann István* (Kaba) helyteleníti, hogy akkor, amikor a gazdák nagy adókedvezményeket élveznek, a kereskedők semmiféle kedvezményt nem kapnak.

Többek felszólalása után *Hartenstein Ignác* kereskedelmi tanácsos a bolatta-rendszer záros határidőn belül való megszüntetését követelte.

A hétfői ülésen éles felszólalások hangoztak el a Mabi (Magyar agkori biztosító intézet) és az OTI (Országos társadalombiztosító Intézet) ellen. A szónokok általában a két intézet önkormányzatát sürgették s egyidejűleg az öregségi és rokkantsági biztosítás felfüggesztését.

Éles támadásban részesültek a kartellek, amelyeket nem lehet megrendszabályozni.

Ferenzy Károly a kereskedelem hitelproblémájáról beszélt s megfelelő hitelélet mielőbbi megteremtését sürgeti.

Bojkó Viktor dr. az Omke vezetőségét áramdta és sürgeti a keres-

kedői egységfront sürgős megteremtését.

Radó Rezső dr. főtthkar rámutatott arra, hogy a *Tisza-Duna* esatorna kérdése okvetlenül megoldandó. Olyan agrárországban, mint mi vagyunk, legfontosabb teendő a vízutak kiépítése. Ez egyrészt segít a munkanélküliségen, másrészt a leghasznosabb befektetés.

A kongresszus berekesztése

A tulzsufolt program hétfőn délután 3 órára merült ki, *Vértes József* (Székesfehérvár) a 220 éves Székesfehérvári Kereskedelmi Társulat nevében megköszönte a szervezőknek nagy munkájukat. *Fried Pál* a legközelebbi gyűlést a város nevében Nagykanizsára hívta meg, *Salcer Tibor* a magyar kereskedelem jövő feladatairól beszélt, majd *Kroh Vilmos*, *Fränkel Pinkász* után *Sesztina Jenő* zárószavaival a kongresszust berekesztette.

Baltazár Dezső dr. püspökségének huszonegyedik évfordulója

Dr. *Baltazár Dezső* püspök 15-én töltötte be püspökségének 21. évét. A szép évfordulót — amely ereje és munkaképessége teljében találta a magyar protestantizmus nagynevű vezérét —, hívei lelkes ünnepléssel akarták megülni. A püspök azonban nem szakította meg zeleméri üdülését. Családja és megbízalmasabb baráti köre üdvözölte csak a ritka évfordulón. A sok címére érkezett üdvözlést és távirathalmazt a püspökiroda küldte ki a püspök zeleméri címére.

—IX:OX:—

Statáriális bíróság elé kerül egy bösörményi lány Debrecenben

A leány szerdán hajnalban különös körülmények között féltékenységből rálőtt rendőr szerelmére

Hajdubösörmény, aug. 17. — Nem mindennapi szerelmi dráma játszódott le tegnap éjjel Hajdubösörményben: Tócsa Endre államrendőrré rálőtt féltékeny szerelmese.

Tócsa Endre rendőrt szerelmével már hosszabb idő óta üldözte egy hajdubösörményi leány, aki azt akarta, hogy vegye el feleségül.

Tócsa tegnap este szabadnapos volt s éjszaka 2 órakor ment haza lakására egy másik nő társaságában. A lakásban már előzőleg el-

rejtőzött a szerelmes leány és a rendőri, amikor belépett, szembe találta magát vele. A leány megijedt s felkapva az asztalról a rendőr szolgálati revolverét, haza szaladt a saját lakására.

A rendőr, látva, hogy a leány rendkívül izgatott, utánament, — hogy a revolverrel valami kárt ne tegyen magában. Mikor az udvarra belépett, a leány közvetlen közelről rálőtt, de a golyó szerencsére nem talált.

Tócsa azonnal lefegyverezte s előállította a rendőrkapitány-

ságra.

A leány tagadja, hogy ő szándékosan lőtt volna szerelmére, — szerinte véletlenül sült el a revolver. A rendőr ezzel szemben azt hangoztatja, hogy a revolver üres volt s így a leány töltötte meg, — tehát merénylő szándéka nyilvánvaló volt.

Tekintettel arra, hogy lőfegyverrel elkövetett merénylet történt, a leány statáriális bíróság elé kerül s ezért a bösörményi rendőrség átadta a debreceni ügyészségnek.

Kilenc kapavágással agyonverte haragosát egy fiatal hadházi legény

Szabó Ferencet vadállati kegyetlenséggel verte agyon Balogh László, akit a csendőrök bekísértek a debreceni ügyészségi fogházba

Vasárnap délelőtt a hajdudorogi csendőrség jelentette a debreceni ügyészségnek, hogy az országuton borzalmas sérülésekkel, haldokolva találták Szabó Ferenc 22 éves hajduhadházi legényt.

Szabó Ferencnek rettenetes ütésekkkel több helyen beuzulták a koponyáját.

S bár nyomban orvoshoz vitték, már nem lehetett rajta segíteni: pár órai szenvedés után meghalt.

A csendőrség rögtön a legszélesebb körű nyomozást indította meg és rövid idő alatt kiderítette, hogy

Szabó Ferencet régi haragosa, Balogh László verte agyon.

Szabó és Balogh találkoztak a hajdudorogi úton és összecsóalkoztak. Régi ellentét robbant ki közöttük: Szabó egy tanyai mulatságon sértő megjegyzést tett Balognak egy leányismerőse s az

óta haragban voltak. A vitaközlés hevében

Balogh a nála volt kapával többször teljes erejével fejbe vágta Szabó Ferencet,

akinek koponyáját az ütések összsztörték. Így találtak rá aztán, eszméletlenül, az arra járók.

Preineszberger Jenő dr. vizsgálóbíró kiutazott Hajdúdorogra, a helyszíni szemle megtartására és tanúhallgatások végett.

Egy hajduhadházi cselédleány gyanus körülmények között halt meg

A boncolás adatai sem tudtak világosságot deríteni a titokzatos halálesetre

Titokzatos haláleset történt augusztus 13-én éjjel Hajdúhadházon. Búsi Klára 39 éves cseléd özv. Salánki Lászlónénál volt alkalmazásban, tizedikén este megéhezt és az egyik hentestől kolbászt vásárolt, amit jó étvágygal el is fogyasztott. Másnap belső fájdalmakról kezdett panaszkodni a cselédleány s ez így tartott három napon keresztül. Amikor megkérdezték tőle, hogy mi baja van, azt válaszolta, hogy a kolbász biztosan romlott volt. Másnap éjjel borzalmas kínok között meghalt.

A gyanus haláleset ügyében a hajduhadházi rendőrség azonnal jelentést tett a debreceni királyi ügyészségnek s az ügyészségi elnök indítványára dr. Preineszberger Jenő táblabíró, a központi vizsgálóbíró vezette elrendelte a helyszíni szemlét és a boncolást annak megállapítására, hogy mi okozta Búsi Klára hirtelen halálát. Az első feltevések szerint ugyanis húsmérgezés idézte elő a halált. A szombaton este megéhezt boncolás adatai szerint erre nézve nem mutattak ki semmi olyan körülményt, amely kétségtelenné tenné a húsmérgezést. Sőt olyan adatok merültek fel, mint-

ha Búsi Klára, akin nemrégiben operációt hajtottak végre, belső érvzés következtében halt volna meg.

A debreceni királyi ügyészség, illetőleg a vizsgálóbíró s az el-

hunyt Búsi Klára belső részeit felküldte az országos igazságügyi vegyvizsgáló intézetnek vegyelemzés céljából s ennek eredménye fog világot vetni Búsi Klára titokzatos halálesetére.

Rányomta bélyegét a pénztelenség a debreceni Boldogasszony-napi vásárra

Debrecenben, a Széchenyi utcán tarka embertömeg hullámozik le s fel: Nagy Boldogasszony-napi vásár van Debrecenben. Ez a vásár szokott a legnagyobb lenni minden esztendőben, egyrészt, mert a legkedvezőbb évszakban, nyáron van, másrészt, mert ilyenkor már és még van a környék lakosságának pénze. Az

idei vásáron azonban nagyon érik a pénztelenség.

A Széchenyi-utca két oldalán sorban a mézeskalácsos és cukros sátrak gazdái hangos szóval kínálják az áruikat, de nem nagy sikerrel: az emberek sétálgatnak s nem igen vásárolnak. Az árusok panaszkodnak:

Kellemeset a hasznossal köti össze, egészségét megőrzi, ha a

Hajduszoboszlói hévvizfürdőt

látogatja. 3000 liter konyhasós — jódos — bróme hévviz percenként. Medencékben 24 óránként vízcseré. Fürdővonat indul vasár és ünnepnapokon a vármege különböző részeiből

— Ha így megy végig, a kiadásokat sem keressük meg.

A fakanálárusoknak sem megy. Máskor tele volt a vásár fakanállal és járta a vele való püföles, most a legkevesebb lehet egy-kettőt közben látni. Lehet, hogy divatja mult, de lehet a pénzhány is az oka.

A kínai árusok csecse-beceit, a matyó menyecskek gyönyörű kézimunkáit sokan nézegetik, alkudoznak is, de vevő kevés akad, a helybeli és fővárosi ruhakereskedők nagy ruhasátorjai előtt pedig még nézegetőt is igen ritkán lehet látni. A szüirszabók, gubások, csizmadiák nagy anyaggal vonultak fel; próbálgató akad elég, órákat alkudoznak, de azért, ha fájó szívvel is, otthagynak.

— Drága! Nem fizetett a buza! — mondogatják.

Az olesó haszontalanságoknak akad még legjobban vevője.

A porfelhőbe burkolózott széna vasártéri komédiák között is igen csendes a hangulat. A szerencsemondó papagályos, fehér egeres asszony nem nagy sikerrel kínálgatja jóslási tudását, a forgók lovai és kocsijai is nagyjából üresen forognak egész nap, a céllovöldék előtt pedig csak néhány áll meg valaki, hogy kipróbálja célzási tudományát.

A mutatványos sátrak dudásai és kikiáltói hiába próbálják egymást tulharsogni: a „szencziós” műsorszámok bekonferálását még végighallgatja a közönség, de aztán csendesen arrább sétál, a gyorsfényképezés leneséi pedig az üres székeket bámolják.

Valamikor, még nem is régen, a fonatos sátrak mélyéből cigánymuzsika halatszott s állandóan sült a fonatos. Most a sütésben nem fárad ki a gazdasszony, néha koccan meg egy pohár s alig cincog a hegedű.

Az ezerkilencszázharminékévi Boldogasszony-napi vásár nagyon rosszul sikerült, az egészet egy rontotta meg, egy nagy ur: a pénz.

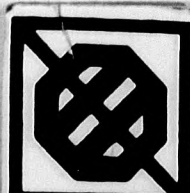
A városi vezetőség ellen fegyelmit kér Hajduszoboszló város 3000 polgára

Országszerte nagy feltűnést keltezt annak a híre, hogy Hajduszoboszló gazdaközönsége és a város polgármestere között annyira kiélesedett a helyzet, hogy a kormányhoz intézett memorandumban kérte a város közönsége, hogy a polgármestert és a városi vezetőség több tagját függesszék fel állásuktól.

A panaszírat, melyet a kormányhoz felterjesztettek, magába foglalta a legelőtársulat sérelmes megalakítását, valamint az egész városi gazdálkodás és közigazgatás hibáit.

A vádpontok általánosságban a polgármester rátermettségének hiányát, szakértelmét és ügybuzgalmát kifogásolták s ezek alapján kérte a városi vezetőség felfüggesztését.

A belügyminiszter, akinek a képviselőház legutóbbi ülésén adták át a 3000 aláírással ellátott memorandumot, kijelentette, — hogy az ügyben a legsürgősebben intézkedni fog.

HIREK

Rövidesen hűvös idő lesz

Meddig tart még a kánikula? Ez ma az egész országban a „legégetőbb” problémája a közönségnek. Vasárnap s hétfőn árnyékban 30 fokot, napon pedig 35 Celsius fokot is mutatott a hőmérő. A Meteorológiai Intézet megnyugtató felvilágosítást ad a kánikuláról:

— A kánikula Nyugat felől érte el hazánkat — mondták a Meteorológiai Intézetben. — A múlt héten Angliából, Franciaországból, a nyugati partvidékekről jelentettek nagy meleget és ezek a hőhullámok érkeztek el most a napokban Közép- és Kelet-Európa fölé. Természetesen pontosan nem lehet megjósolni, meddig tarthat a kánikula. A jelek szerint kilátás van arra, hogy még néhány napig nagy meleg lesz Magyarországon fölött. Nyugatról már elhúzódik a hőhullám, Angliában például ma már a jelentések szerint kissé enyhült a meleg. A hőhullám elvonulásával kapcsolatosak a nyugati nagy zivatarok is és a kánikula nálunk is zivatarokkal fog véget érni, valószínűleg a hét végén.

Világszerte jön a gazdasági fellendülés.

Henry J. Harriman, az Egyesült Államok kereskedelmi kamarájának elnöke rádióelőadásában kijelentette, hogy a gazdasági depresszió 3 évi pusztítása után világosan láthatók a közelgő jobb idők jelei. — A búza-, gyapot-, szarvasmarhatenyésztés lassan, de biztosan emelkedik, a munkanélküliség csökken.

Kaba panasza a hortobágyi hidvadászok ellen.

Kaba község panasszal fordult a kereskedelemügyi miniszterhez amiatt, hogy a két hortobágyi hidvadász ideje mindíg összeesik a kabai országos vásárokkal és így Kabát ezzel nagy kár éri. A kereskedelemügyi miniszter a panaszt nyilatkozattétel végett leküldte Debrecen városhoz. A polgármester ez ügyben a különböző hivatalos érdekképviselők véleményét kéri be és ezek beérkezése után adja meg nyilatkozatát a panasznak.

Agynélküli gyermek született Kabán.

Kaba községben Balogh Mihályné Kiss Julianna folyó hó 10-én egy agynélküli leánygyermeket szült. A gyermek egyébként kifejelett volt, de halva született.

Lelőtte nővérét egy tizenhárom éves kislány.

Sulyos szerencsétlenség történt tegnap délután Kismacson. Somogyi Sándor 15 éves kislánya egy levente puskával játszadozott, — amely elsült s a golyó Somogyi Julia 22 éves leány mellébe fúródott. A debreceni mentők vonultak ki s beállították a debreceni sebészeti klinikára, ahol megoperálták. A leány állapota sulyos. A vizsgálat megindult.

Közgazdaság

A kereskedelem és a gazdasági válság

Irta: Dr. Kenéz Béla, m. kir. kereskedelemügyi miniszter

Kétségtelennek látszik, hogy valamennyi gazdasági ág közül a kereskedelmet viselte meg legjobban a gazdasági válság.

A kereskedelem éltető eleme a szabadság, most pedig az áru- és devizalergalmi korlátozások a forgalmat megbénították, a valutaárfolyam ingadozások pedig a kereskedelmi kalkulációt lehetetlenné tették. Az adóemlések, az illetményleszállítások, a mezőgazdaság megesiként teherviselő képessége ugyanakkor növekedett a terheit, amikor forgalmát és bevételét megszüktették: hozzájárul ehhez a hitel- és a bizalmi válság és a kedvezőtlen eladási feltételek. Természetes, hogy itt teljes és gyökeres javulást csak a világ-

gazdasági helyzet meggyógyulása okozhat, de igyekeztünk megtenni azt, ami az adott helyzetben lehetséges volt.

A kliring-egyezmények bizonyos szabadabb mozgást biztosítanak a kereskedelemlnek, noha nem tagadható, hogyha ezek a kliring-egyezmények nincsenek a szektálási lehetőséggel összekötve, az ipari és kereskedelmi mérlegre káros hatásuk van, mert hiszen ilyen esetben, az aranyértékű magyar gabonáért és aranyértékű húzómarhááért, másodrendű szükségleti cikket alkotó, vagy éppenséggel egészen felesleges pipe- és egyéb cikkek fognak bejönni. Az adófázisrendszer körének kiszélesítése ugyancsak a ke-

reskedelem javát szolgálja. Igyekeztünk hozzájárulni az önhibájukon kívül passzívált kereskedők megsegítését célzó „Hitelezők és Adósok Bizottságának” létesítéséhez, amely mindkét felet kielégítő eredménnyel működik. A kedvezőtlen eladási feltételek enyhítése céljából pedig megalakult a kondícióegyeztető bizottság, amely egyelőre ugyan csak egy, de egyik legnagyobb szakmánkban, a textilszakmában működik és olyan hatással, ami azt hiszem, példadadó lesz a többi kereskedelmi ágakra is.

A kiskereskedelmi hitelakciót, amennyire a szűkös viszonyok megengedték, az ország egész területére kiterjesztettük. Panaszok merültek fel, hogy magán és kény szerogyezési eljárás alá került kereskedők üzleti raktárait olyan módon értékesítik, ami a legitim kereskedelemnek kárát okoz. Ezt az árrögzítést szigorú intézkedéssel megakadályoztuk. Általában igyekeztünk a kereskedelemnek minél nagyobb mozgási szabadságot biztosítani. Erre a célra fog szolgálni a jogosulatlan közze-

Elfogtak egy vásári zsebtolvajt.

Vasárnap délután a debreceni nagyvásáron a rendőrség elfogta Fekete Lajos püspökladányi cigányt éppen akkor, amikor egy zsebtolvajásból származó pénztárcát tartalmát vizsgálta. A zsebtolvaj cigányt előállították a rendőrségen.

Felakasztotta magát, mert félt a nyomortól.

Moldován András — 73 éves hajdudorogi gazdálkodó felakasztotta magát s mire rátaláltak, már halott volt. Az öreg gazdálkodónak egy váltója lejárt s a vagyoni összeomlástól és az ezt követő nyomortól való félelmében követte el az öngyilkosságot.

Cigányvadász az Alföldön.

A belügyminiszter rendeletére az Alföldön rövid időn belül cigányvadászok lesznek. A cigányvadászokra azért van szükség, mert még mostanában is nagy csapatokban lepik el az országot, különösen az Alföldet a vándorló cigányok, akik nemcsak a közbiztonságot veszélyeztetik, hanem veszedelmes betegségeket is terjesztenek.

Bolti tolvajok.

Folyó hó 10-én éjjel Kaba községben Spitzer Jenőné, Leventelőlér melletti szatócsüzletébe betörték. A tolvajok kekszet, cukrot, gyufát és cipőkenőcsöt vittek el. Két napi nyomozás után a csendőrség elfogta a tolvajokat. A betörők Stefner György 17 éves és Varga Sándor 19 éves kabai lakosok voltak.

Megfojtotta gyermekét egy tetőtlen fiatalkorú cselédleány.

Az újszülött holttestét rongyokba csavarta, beszegezte egy ládába és elakart a nő, gazdája azonban észrevette és jelentést tett a csendőrségen. A csendőrség a gyilkos leányanyát őrizetbe vette.

Gyilkol a marólóg.

A debreceni ügyészségnek jelentették, hogy Harangi Lőrinc derecskei földműves két éves fiacskája marólógot ivott két nappal ezelőtt és olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy szombatra virradóra meghalt. Megindították a vizsgálatot, mert az a gyanú, — hogy gondatlanság történt.

Elárastják hamis pénzzel a Tiszántúlt.

Eddig 467 hamis ötpengőst szolgáltattak be a Tiszántúlról a debreceni királyi ügyészségre. Ezenkívül igen sok tíz, húsz és ötven filléres hamisítvány is forgalomban van, nem is beszélve az ötpengősökről. A debreceni ügyészség a hamisítványokat felküldi az állami pénzverdének és megindította az eljárást annak megállapítására, hogy kik hozták forgalomba az igen jól sikerült hamisítványokat.

Összetörte jobblábát a cséplőgép.

Nemes József püspökladányi cipész, arra való tekintettel, hogy munka nélkül volt, elment cséplési munkára, hogy keressen magának néhány pengőt. A szegény embernek pénteken délután a cséplőgép dohja e kapt a jobblábát és összetörte. Nemes Józsefet kiszállították az állomásra és bevittek Debrecenbe és ott a klinikán helyezték el ápolásra. A csendőrség megindította a vizsgálatot annak megállapítására, hogy terhel-e valakit gondatlanság vádjá.

Meghosszabbították Hajdúvármegye kövezetvám-szedési jogát.

A kereskedelemügyi miniszter értesítette Hajdúvármegye alispánját, hogy a vármegye kövezetvám-szedési jogát újabb tíz évre meghosszabbította és egyben az erre vonatkozó engedélyokmányt is leküldte.

Éles lövészet.

Szept. 1-én és 2-án a Sárkút tanyánál levő harcserü lőtérre a pallagpusztai vasuti állomás közelében, éles lövészet lesz. A lőtérre a napokon a lövő alakulat 6 óra 30 perctől 17 (5) óráig le fogja zárni. A lezárási idő alatt a Debrecen—Sámszon közötti országuton a forgalmat a lögyakorlat vezetője, a gyorsan mozgó járművek részére (gépkocsi, kéreppár, stb.) esetenként meg fogja nyitni. — A forgalom ez idő alatt Debrecen és Hajdúsámson között csak a Városi-tanya—Sándor-tanyán át lehetséges.

Magyar Országos Központi Takarékpénztár (MOKTÁR) debreceni fiókja

helyiségét,
valamint a

Debreceni Közraktár és Kereskedelmi R. T.

irodáját

f. hó 16-ától (Keddől) a Piac utva 59. szám alól a

Piac-utca 36. sz. alá

a régi Posta épületébe helyezte át.

A Magyar Országos Központi Takarékpénztár (MOKTÁR) debreceni fiókja telefon száma: 20-21.

A Debreceni Közraktár és Kereskedelmi r. t. telefon száma: 20-58 és 32-53.

mek megszüntetése, de ezt fogják szolgálni a házaló és vándorparnak, a megrendelések gyűjtésének és a vásároknak a szabályozása is. Több oldalról merült fel a panasz, hogy a mezőgazdasági fogyasztást szolgáló iparcikkek árai túlságosan nagyok és az a kívánság, hogy hatósági beavatkozással szüntessük meg ezt az áruüzso-
rát.

En azon az állásponton vagyok, hogy vannak esetek, amikor az állami beavatkozás a magángazdasági életben elkerülhetetlen, viszont, azonban, azt is vallom, — hogy sokszor ez a beavatkozás veszedelmes, kétélű fegyver. Ami, különösen az árak hatási megállapítását illeti, emlékezzünk csak vissza az ármaximálások idejére, a háború alatti és a háború utáni egy-két esztendőre. Akkor azt a maximálást az anyagihiány, az áruhiány tette szükségessé és bár alig egy-két fontosabb, elsőrendű életszükségleti cikkre szorítkozott, mégis nagy és költséges apparátus létesítését tette szükségessé és tárgyilagosan megállapíthatjuk, hogy nagyon sok kellemetlenséggel és zaklatással járt, azonkívül feladatát nem tudta tökéletesen megoldani. Ha már most volna is fedezetünk arra, hogy ilyen nagy apparátust létesítsünk, az árregulálás azok közé a problémák közé tartozik, amelyeket állami beavatkozással, sikeresen megoldani nem lehet.

Mekkora lehet a cséplési szemvesztés?

A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki a csépléssel kapcsolatban. Ebben felhívja a figyelmet arra, hogy a jó állapotban levő és jól kezelt cséplőgépnél a szalmába és polyvába kerülő szemvesztés nem haladhatja meg semmiesetre sem a két százalékot. Ha a szemvesztés ennél mégis magasabb, akkor a gép rossz szul karbantartott, vagy az etetés nem történik rendszeresen. A miniszter közli azokkal a gazdákkal, kik gabonájukat béréséplésben csépléttetik el, hogy a nagyobb szemvesztés esetén — szakértői megállapítás után — kártérítési igény nyel léphetnek fel a bíróságnál a cséplőgép tulajdonosa ellen. A hivatalos szakértőket, akik a szemvesztés okait megállapítják, az előjárások és a polgármesterek útján lehet kérni.

Javulás várható a borpiacon

A magyar borexport jövőjére nem közömbösebb azok az újabb külföldről érkező hírek, melyek szőlőbetegségekről és ennek következtében beállott áremelkedésekről számolnak be. Így Franciaországban az oidiom pusztítása katasztrofális méreteket ölt, mely 50—60 százalékos boráremelkedésekben jut kifejezésre. Bár Spanyolország és Olaszországban a szőlőbetegségek kisebb méretűek, mégis 10—30 százalékos szilárdulásról érkeznek hírek. Spanyolországban a francia és svájci kereslet is szilárdítólag hat a borárakra. Ausztriában az elmúlt hűvös július erősen veszélyezteté a minőséget, amelyet még a feltételezett szép augusztus és szeptember is aligha tud ellensúlyozni. A magyar borok közül eddig inkább csak könnyű borokat szállított-

tunk Svájcba, újabb azonban a drágább minőségűeknek is szerep jut. Így a jövőben Svájcba irányuló kivitelünkben nemcsak a mennyiség emelkedése várható, hanem előreláthatólag drágább, különösen vörös boraink is fognak oda gravitálni. A Magyar Borkiviteli Egyesülés északi szakosztálya a Finnország felé irányuló, szépen nekilendülő exportot igyekszik Svédországra és Norvégiára is kiterjeszteni. Minták küldése most van folyamatban. Sokat ígérő végül az a komolyan nevezhető ajánlat, melyet egy északamerikai egyesült államokbeli cég tett, hogy az alkoholtartalom remélhető felfüggesztése esetén nagymennyiségű magyar bort szándékozik Amerikában elhelyezni és az illető cég már most akarja előzetes, nagyszabású propagandával a magyar borok a talajt előkészíteni.

Visszaélések a gazdamoratórium-rendelettel kapcsolatban

A gabonamoratórium-rendelet tudvalevőleg ezévi október 31-ig felfüggeszti a gazdákkal szemben fennálló bizonyos követelések behajtását. Az adós gazdának — amennyiben a helyzete megengedi, — joga van lemondani arról a kedvezményről, hogy 1932 október 31-ig nem köteles bizonyos

adósságokat kifizetni. Ezzel a rendelkezéssel kapcsolatban a miniszteriumnak tudomására jutott, hogy a lemondás tekintetében visszaélések történnek, olyanformán, hogy egyes hitelezők különböző fenyegetésekkel rábírnák az adóst, hogy mondjon le a kiméleti időről és félrevezetve a gazdát, amikor már megvan a lemondás, akkor kiméletlenül járnak el vele szemben. Esetleg ráveszik a gazdát a lemondásra azzal a fenyegetéssel, hogy október 31 után fokozott kiméletlenséggel járnak el majd ellene, pedig a rendelet ezen részének az volt a célja, hogy esetleg az olyan gazdák, akik fizetni tudnak, a hitelezővel szemben a lemondásért bizonyos engedményeket kapnak, vagy pedig a kiméleti idő letelte után esetleg kedvező fizetési feltételekben egyezzenek meg. A visszaélésekkel szemben tehát arra figyelmeztet 185129—1932. B. M. számú rendeletével a belügyminiszter, hogy a elmondó nyilatkozatok csak a polgármester vagy a községi előjáróság előtt történhetnek és a hatóság-
nak ilyen esetben figyelmeztetni kell a feleket any ilatkozat következményeire.

Fizessen elő a „Hajduság“-ra

Sport hírek

Kabai Move—Földesi Iparos SE 2:0 (2:0)

Dr. Ónody Jenő bíró sápjelére a kabai Move a következő játékosokkal állott fel vasárnap a Földesi Iparos Sport Egylettel Kaba községben tartott futball mérkőzésre: Petermann, Vakares, Batiz, Nagy, Benke, Ilyés, Borbély, Poresin, Endes, Erdélyi, Kovács.

A K. Move kezdte a játékot és azonnal támadásba lendült, annyira leszorítja Földest, hogy csak néha jut el egy-egy előre adott labda a felpályán levő Vakares kabai bekkhez. A nagy fölény hetedik percben gólként is mutatkozik. A földesi hátvéd kornert vét. Kovács szépen rugja a labdát kapu elé s a 11-es jelzésnél álló Benke erős fejese közvetlen a kapu léce alatt ér hálót, ezzel a Move megszerzi a vezető gólt. Néha jut el Földes egy-egy ártalmatlan

labdával a kabai kapu felé, de a jó formában levő Vakares bekkal szemben eredményt elérni nem tudtak. A huszadik percben Erdélyi szép gólja esik a földesi kapuba. A 25. percben bíró Kovácsot a Moveból kiállítja, egy új futball szabályra hivatkozva.

A második féldőben nagyon pechesen játszott a K. Move. — Endes, Poresin, Erdélyi egymás után bombázták a földesi kaput, de a kitűnő földesi kapus elhárította a gólokat. A féldő vége felé bíró Benkét is kiállítja, aki szintén az új szabály ellen vét. Közvetlen utána kiállítja Borbélyt, őt már régebben ismert szabálytalanságért. A Move már csak nyolc emberrel játszott, de így is fölényben volt, ellenben több eredményt elérni nem tudott. Jók vol-

A „Hajduság“-ot Kabán és Nádudvaron a Hangya Szövetkezethél is meg lehet vásárolni

Gazdaságok szükségletüket legelőnyösebben beszerezhetik és terményeiket értékesíthetik

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

tiszántuli kirendeltségénél

Debrecen, Hunyadi utca 13. — Telefon 27 97.

tak a földesiek közül: a kapus, jobb bekk és a center, kabaiak közül: Vakares, Petermann, Endes, Poresin és Erdélyi.

A világ búzatermése 8 millió métermázsával kisebb a tavalyinál

A Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet jelentése szerint az idei év búzatermése nyolcmillió métermázsával kisebb lesz, mint tavaly volt. Az európai államok búzatermése valamivel emelkedett, az amerikai Egyesült Államoké azonban hanyatlott.

Európában Magyarország, Románia és Bulgária termésbecslései jelentékenven alacsonyabbak, mint a múlt évi eredmény. Spanyolország és Németország azonban 7—7 millió mázsával többet jelent.

Az egész világ búzatermése a múlt évi eredménynek 98,7 százaléka, az elmúlt öt év átlagtermésének pedig 97,5 százaléka. Rozsban és zabban nagyobb a világtermés, mint tavaly volt.

Ez a jelentés mutatja, hogy a búzának érteke lesz az idén.

MEGTAKARITOTT PÉNZET GYÜMÖLCSÖZTESSE

a Magyar Távirati Iroda Rt. és Rádió bankjánál:

Magyar Nemzeti Gazdasági Bank Rt.-nél

Budapest IV., Károly király u. 10.

Takarék és folyószámla után ez a bank fizeti a legmagasabb kamatot.

Pénz küldhető posta italyványon vagy 21.261. számú csekk számlára.

Ladányi József

ruskaműves tüzletét Piac-utca 59. szám alól

Révész-tér 2 szám alá (Kistemplombazár belső sarok)

helyezte át. — Mindennemű javítások, olcsó löszerek és vadászati felszerelések raktáron. — Szíves támogatást kér

Ladányi József.

HA DEBRECENBE JÖN!

okvetlen keresse fel Szentesi Pál Csapó 40. szám alatti korcsmáját. (Tüzoltólaktanyával szemben.

SZOLID, OLCSÓ ÁRAK!

Kiadásért felelős laptulajdonos: MEISSNER KÁROLY.

Korvin nyomda, Debrecen, Sas-utca 2.

